

2010-04-23

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR EMÅFÖRBUNDET 2009

Styrelsen får härmed avge följande verksamhetsberättelse

1. Allmänt

Medlemskapet i förbundet för de organisationer som ingår i förrättningen om vattenförbund som gjordes 2009 är obligatoriskt liksom de ekonomiska förpliktelser som hör samman med detta. Förvaltningen skall ske i enlighet med lagen om vattenförbund och lagen om förvaltning av samfällighet.

För övriga organisationer är medlemskapet frivilligt. För närvarande har förbundet 6 frivilliga medlemmar, se bil 1. medlemsförteckning.

2. Styrelse mm.

Emåförbundets ordinarie styrelse har från årsstämman 2009-04-24 bestått av:

Ordinarie ledamö- ter

Anders Gustafsson	Eksjö Kommun
Folke Karlsson	Högsby Kommun
Carina G Hördegård	Vetlanda Kommun
Jonny Bengtsson	Hultsfreds Kommun
Åke Bergh	Bergs Timber AB
Patrick Hernäng	Södra Cell Mönsterås AB
Göran Ehn	Hultsfreds Kommun Naturskyddsför.
Lennart Svärth	Fiskevattenägareförbun- det
Anders Grennberg	Södra Skogsägarna
Gunnar Pleijert	Emåns bevattnings- samfällighets för.

Personlig ersättare

Bo Zander	Nässjö Kommun
Sivert Carlsson	Mönsterås Kommun
Ingvar Svensson	Sävsjö kommun
Lars Aronsson	Oskarshamns Kommun
Niclas Moberg	Bruza Timber AB
Elisabeth Hermans- son	Sapa
Rolf Guldström	Ädelfors Guldrike
Torsten Ungaäter	Hembygds. i H län
Lars Kreutner	Gustaf Ulfsparres stiftelse
Stefan Johansson	Skogsvårdsstyrelsen
Åsa Hjalmarsson	LRF

Emåförbundet
Box 237
574 23 Vetlanda

Telefon
0383 97 100 vx

e-post:
bo.troedsson@vetlanda.se

Bg: 5732-8494

org nr: 816500-7207

Ordförande:

Anders Gustafsson Eksjö Kommun

Vice ordförande:

Patrick Hernäng Södra Cell Mönsterås AB

Adjungerade till styrelsen:

Bernhard Jaldemark, Länsstyrelsen i Jönköping

Kristina Samuelsson, Länsstyrelsen i Kalmar

Arbetsutskott

Anders Gustafsson Eksjö Kommun

Patrick Hernäng Södra Cell Mönsterås AB

Gunnar Pleijert Jordbruk/Tigerstads kanal

Revisorer:

Öhrlings Pricewaterhouse Coopers i Vetlanda

Förtroendevald revisor:

Leif Johansson

Valberedning:

Yngve Svensson LRF (sammankallande)

Per Owe Hemmingsson LRF

Göran Ulfsparre Gustaf Ulfsparres stiftelse

Greger Phalén Nässjö Affärsverk

Kansli:

Bo Troedsson har varit sekreterare och ansvarig för kansliet i Vetlanda.

Ekonomikontoret i Vetlanda Kommun har ansvarat för Emåförbundets ekonomihantering.

Styrelsesammanträden:

Styrelsen har under verksamhetsåret haft 4 sammanträden. Alla sammanträden hålls numera på Emåförbundets kansli i Vetlanda

2009-02-13

2009-03-27

2009-09-11

2009-12-04

Arbetsutskottet har under året haft 3 sammanträden.

2009-01-19, 2009-03-20 och 2009-11-27

Årsstämma:

2009-04-24 Södra Cell Mönsterås

3. Ekonomi

Ekonomiska redovisningen bifogas.

4. Revision

Emåförbundets verksamhet har granskats av förbundet utsedda revisorer. Revisionsberättelsen bifogas.

5. Emåförbundets verksamheter

Kanslifunktion Konto 81301

Bo Troedsson har under året haft ansvaret för Emåförbundets kanslifunktion.

Under 2009 har verksamheten bedrivits enligt följande:

Etablering och organisation:

Emåförbundet hyr lokaler i Vetlanda Energi och Teknics lokaler på Upplandavägen. Förbundet har tillgång till fem kontorsrum plus två förråd och fyra garageplatser. IT-tjänster, telefoni och ekonomihantering köps av Vetlanda Kommun.

Bemanningen under året har varit:

Bo Troedsson (verksamhetsansvarig, recipientkontroll, vattenreglering, administration), 95 %.

Peter Johansson (Sjökalkning, fiskegruppen, vattenråd, biotopvård, konsultverksamhet) 80 % .

Thomas Nydén (vattenråd, jord- och skogsgruppen, konsultverksamhet) 70 %

Ilan Leshem (Vattenreglering) 100%

Internationellt samarbete: IWRM training programme tillsammans med Ramboll Natura och ett samarbete med Namibia Nature Foundation och Okavango River, finansierat av SIDA. Dessa redovisas mer ingående längre fram.

Kunskapsspridning, information och marknadsföring: Emåförbundets utmärkelse Vattendroppen delades ut till Göran Ulfsparré för sitt arbete med att bevara havsöringen i Emån.

Emåförbundets hemsida är i drift med adressen www.eman.se. Uppdatering sker kontinuerligt

Vattenråd. Konto 81304

Vi betraktar Emåförbundet som en viktig länk mellan markägare, lokala aktörer och myndigheter. En bred förankring och möjlighet att diskutera frågor utifrån ett markägarperspektiv är nödvändigt om man skall uppnå målet god ekologisk status i Emån. Emåförbundet ansökte under året om bidrag till bildande av ett Vattenråd i Emåns avrinningsområde. Beredningssekreteriatet i Jönköping beviljade Emåförbundet ett bidrag på totalt 90 000 kr för 2009. Uppdraget skall

redovisats med en verksamhetsberättelse inkl. en ekonomisk redovisning till beredningssekretariatet i mars 2010. Emåförbundet har medverkat på Kalmar läns kustvattenkommitténs styrelsemöte där man diskuterat kustvattenfrågorna och ev. bildande av ett Kustvattenråd. Emåförbundet har också deltagit på Kalmar läns kustvattenkommittés årsstämma. I Emåförbundets styrelse finns representation från Kalmar läns Kustvatten kommitté. Kustvattenfrågorna har även förts upp som en punkt på dagordningen.

Emåförbundet har under året fortsatt arbetet med att upprätta en adresslista till alla relevanta aktörer och organisationer inom avrinningsområdet. Hemsidan har uppdaterats med information om svensk vattenförvaltning och rollen som vattenråd.

Ett flertal informationsinsatser har skett genom att Emåförbundet varit ute och hållit föredrag i olika sammanhang. På dessa sammankomster har vi informerat om svensk vattenförvaltning, vattenråd, statusklassning och om Emån (se tabell nedan)

Tabell 1: Genomförda informationsinsatser under 2009.

Bodafors Ekoseum	Bodafors fiskevårdssällskap	10	Information Emåförbundet, fiskevård och fiskemöjligheter
Tranås	Allmänt möte bildande vattenråd i Svartån	22	Information Emåförbundet, bildande vattenråd, ett exempel
Mjölby	Allmänt möte bildande vattenråd i Svartån	25	Information Emåförbundet, bildande vattenråd, ett exempel
Emsfors	Möte med Emsfors SFK	6	Emåfrågor och fiskevårdsåtgärder
Vetlanda	Emådagarna Mogärdeskolan	90	Information Emåförbundet och om Emån
Vetlanda	Emådagarna Mogärdeskolan	89	Vattenstation Vetlandabäcken, elfiske
Vetlanda	Emådagarna Mogärdeskolan	80	Vattenstation Vetlandabäcken, elfiske
Sävsjö	Södra skogsägarna	50	Information kantzoner, fiskevård, demonstration elfiske och bottenfauna.
Åhult	Södra skogsägarna, LRF temakväll	30	Information om statusklassning Emån, kantzoner, fiskevård elfiske, bottenfauna.
Emån	Länsstyrelsen Örebro och Östergötlands län.	2	Information Emåförbundet, fiske- och vattenvård, Exkursion genomförda fiskevårdsåtgärder.
Bodafors Ekoseum	Södra skogsägarna, invigning av skogsslinga	90	Information om Emåförbundet, elfiske, bottenfauna, fiskefrågor.
Vetlanda	Lagans vattenförbund	20	Information Emåförbundet, fiske- och vattenvård Emån, Exkursion genomförda fiskevårdsåtgärder.
Flen	Flens FVO årsstämma	15	Emåförbundet, fiskevård, reglering
Falkenberg	Miljömålskonferens Hallands län	150	Föredrag om Emåförbundets arbete som vattenråd
Emåns aro	Studieresa Emånätet	25	En resa längs Emåns avrinningsområde i syfte att studera olika åtgärder som är aktuella inom ramen för åtgärdsprogrammet.
Vetlanda	Arbetsmöte Emånätet	21	2:a arbetsmötet för Emånätet med diskussioner och fallstudier kring statusklassningen av Emån
Falkenberg	Miljömålskonferens Hallands län	150	Föredrag om Emåförbundets arbete som vattenråd
Emåns aro	Studieresa Emånätet	25	En resa längs Emåns avrinningsområde i syfte att studera olika åtgärder som är aktuella inom ramen för åtgärdsprogrammet.
Vetlanda	Arbetsmöte Emånätet	21	2:a arbetsmötet för Emånätet med diskussioner och fallstudier kring statusklassningen av Emån

Sportfiskemässan Nässjö

Emåförbundet hade även i år en monter med informationsmaterial på den välbesökta sportfiskemässan i Nässjö (ca 600 besökare). Vi fanns på plats bredvid Emåns Ekomuseum för att informera och diskutera vattenfrågor i Emån.

Emådagarna Mogärdeskolan

Emåförbundet har medverkat på Mogärdeskolans Emådagar med ett informationspass i aulan och sedan med en vattenstation i Vetlandabäcken (demonstration av elfiske och information om vattenkvalitet) under tre dagar.

Emånätet

Arbetet med Emånätet har fortsatt under 2009 och början av 2010. Under 2009 har en studieresa inom avrinningsområdet genomförts samt ett arbetsmöte i januari 2010. Ambitionen är att fortsätta med minst ett möte per år, vilket tills vidare kräver ekonomiskt stöd från beredningssekreteriatet. En slutredovisning av hittills genomförda aktiviteter i projektet har sammanställts.

Illharjens dag

Emåförbundet hade en utställningsmonter tillsammans med länsstyrelsen på Illharjens dag. Naturdagen var lyckad och ett stort antal besökare tog del av informationen med stort intresse.

Emådagarna Mogärdeskolan

Emåförbundet har medverkat på Mogärdeskolans Emådagar med ett informationspass i aulan och sedan med en vattenstation i Vetlandabäcken (demonstration av elfiske och information om vattenkvalitet) under två dagar.

Kommunbesök

Emåförbundet har gjort personliga besök på kommunledningen i respektive Emåkommun (dock ej Sävsjö), där man diskuterat Vattenråd och Emåfrågor.

LBU – ansökan

Emåförbundet har ansökt om närmare 350 000 kr i Skogsstyrelsens LBU-program för kompetensutvecklingsprojekt. Projektet heter ”Fokusgrupper för bättre vattenhänsyn vid avverkning” och syftar till att hålla en löpande dialog med alla aktörer inom ett antal utvalda aktuella avverkningsobjekt i anslutning till vatten inom Emåns avrinningsområde. Objekten väljs ut av de företag som vill delta i projektet. Den grupp av aktörer som deltar blir då en s.k. Fokusgrupp. Vi följer kedjan av moment från planering, beställning, stämpling och avverkning etc. Målsättningen är att uppnå bättre vattenhänsyn genom att förbättra kommunikationen mellan aktörerna, bidra med aktuell kunskap, ta del av deras erfarenheter, utvärdera och tillsammans skapa demonstrationsobjekt för andra aktörer. Projektet blir ett komplement till den traditionella utbildningen i vattenhänsyn och förväntas även bli effektivare då vi jobbar med riktiga objekt från början till slut och har möjlighet att påverka i rätt skede.

Verksamhetsplanering 2009 – 2010

Under perioden 2009 – 2010 ska:

- ett brett kontaktnät skapas med organisationer och nyckelpersoner inom avrinningsområdet.

Utfört 2009: Pågår kontinuerligt (se tabell ovan)

- adresslistor upprättas för informationsutskick, kallelser samråd m.m.

Utfört 2009: Genomfört, kräver kontinuerlig ajourhållning.

- information och remissförfarande av Åtgärdsplan Emån i samarbete med beredningssekretariatet i Jönköping.

Utfört 2009: Emåförbundet har svarat på remissen för samrådsmaterialet för förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och miljökonsekvensbeskrivning. Emåförbundet har svarat för Vetlanda, Hultsfred, Högsby och i viss mån Oskarshamns kommuner.

- utveckla kanaler för informationsspridning, hemsidan, skolor, marknader m.m.

Utfört 2009: Pågående (se tabell ovan)

- arbetet i förbundets arbetsgrupper utvecklas och fortsätta.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- arbetsgrupper för verksamhetsutövare och planerare i kommunerna ska startas.

Utfört 2009: Ingen åtgärd under 2009

- samarbetet med vattenmyndigheten i södra Östersjön och Emåns beredningssekretariat i Jönköping stärkas.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- insatser göras för att få med näringslivet på ett bättre sätt i Emåarbetet.

Utfört 2009: Har påbörjats

- arbetet med att förbättra kunskapen om grundvattnet i området ska påbörjas.

Utfört 2009: Har påbörjats

- samarbetet med kustvattenkommittén ska förbättras

Utfört 2009: Emåförbundet har medverkat vid kommitténs årsstämma och vid ett styrelsemöte.

- diskussionerna med kustkommunerna angående uppdelningen landområdena mellan huvudavrinningsområdena skall påbörjas.

Utfört 2009: Frågan har tagits upp med kommittén och kommunerna, men någon gemensam linje har inte kunnat beslutas om.

- informationen och samarbetet bli bättre till kommuner och andra intressenter om Emåförbundets breda kompetens som ger möjligheter till att vara en professionell resurs i området.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- medverka i Länsstyrelsen Jönköpings läns arbetsgrupp för miljömålet levande sjöar och vattendrag.

Utfört 2009: Vi har närvarat vid 2 möten och sitter fortsättningsvis med i gruppen.

- medverka i arbetsgrupp fiskeintressenter Jönköpings län.

Utfört 2009: Emåförbundet har deltagit i Fiskerådets möte 2009

Recipientkontroll. Konto 81401

Uppföljning av vattenkvaliteten i Emån sker bland annat inom ramen för den samordnade recipientkontrollen. Detta program avser kontroll av olika verksamheters effekter i Emåns avrinningsområde. Programmet är avsett att beskriva den samlade påverkan på vattendragen och syftar således inte i första hand till att påvisa alla enskilda anläggningars inverkan.

Syftet med den samordnade recipientkontrollen är att:

- Åskådliggöra större ämnestransporter och belastningar från enstaka föroreningskällor inom ett vattenområde.
- Relatera tillstånd och utvecklingstendenser med avseende på tillförda föroreningar och andra störningar i vattenmiljön till förväntad bakgrund och/eller bedömningsgrunder för miljö kvalitet.
- Belysa effekter i recipienten av föroreningsutsläpp och andra ingrepp i naturen.
- Ge underlag för utvärdering, planering och utförande av miljöskyddande åtgärder. Till sammans med kalkeffektuppföljningsprogrammet finns cirka 175 provpunkter i sjöar och vattendrag inom avrinningsområdet

Gällande avtal

En offentlig upphandling av recipientkontrolltjänsterna ägde rum våren 2007. Efter utvärdering och granskning av inkomna anbud har avtal tecknats med Vetlanda Energi och Teknik AB för perioden 2007 – 2008. Möjligheten till förlängning med ett år har utnyttjats under 2009.

Kostnad

Kostnadsfördelningen för recipientkontrollprogrammet varierar beroende på provtagningsintervaller inom olika provtagningsområden som exempelvis bottensediment, bottenfauna och fiskundersökningar. I kontrollprogrammet ingår också vattenflödesberäkningar från SMHI, miljögiftundersökningar mm. Totalkostnaden inklusive moms var 1 223 247 kronor.

Revidering av andelstal

Förrättningsmannen har slutfört arbetet med att ta fram nya andelstal för recipientkontrollen. De nya talen kommer att användas från och med 2010.

Redovisning

Emåförbundet svarar för sammanställningar, redovisningar och dataleverans till Statens Lantbruksuniversitets dataserver samt för kvalitetssäkring av materialet. Hemsidan och dataservern på Statens Lantbruksuniversitet uppdateras kontinuerligt. Sök analysresultat via vår hemsida, www.eman.se.

Miljögifter

Årets screening undersökning som utgör en kompletterande undersökning till recipientkontrollprogrammet har i år inriktat sig på golfbanor, kan man spåra bekämpningsmedel från golfgreenar i närliggande vattendrag. Samarbete med länsstyrelsen. Resultatet skall sedan sammanställas i en rapport av länsstyrelsen.

Examensarbete kring tungmetallutsläpp från Jugnerholmarna

Emåförbundet har under 2009 också inom ramen för screening miljögifter bidragit med 15 000 kr till Högskolan i Kalmar, naturvetenskapliga institutionen, för analyskostnader inom ramen för ett examensarbete utfört av Emil Svärd med titeln *"Läcker ett sanerat industriområde ut tungmetaller till Emån? – En studie gjord med öring (Salmo trutta) som bioindikator"*. Examensarbetet slutfördes och redovisades i december 2009. Resultatet visade bl.a. förhöjda halter av kadmium vid och nedströms Jugnerholmarna.

Elfiskeundersökningar 2007-2009

Emåförbundet genomför en rapport över genomförda elfiskeundersökningar inom recipientkontrollen under 2007-2009. Rapporten beräknas bli färdig under mars 2010.

Verksamhetsplanering 2009 – 2010

Under perioden 2009 – 2010 ska:

- inköpen av modellberäknade flödesdata från SMHI ska avslutas, och värden från förbundets egna mätningar kommer att användas i fortsättningen.

Utfört 2009: Inköpen från SMHI har minskat, men fortfarande finns några biflöden kvar, som vi inte har installerat några flödesmätare i ännu, till exempel Nötån.

- en ny upphandling av analyslaboratorium genomförs.

Utfört 2009: En utredning om Emåförbundet lyder under lagen om offentlig upphandling har visat att förbundet inte gör det. Ett avtal har tecknats mellan Emåförbundet och Vetlanda Energi och Teknik AB om en förlängning med index av avtalet som gick ut vid årsskiftet 2009/2010. Det nya avtalet gäller i 2 år med möjlighet till förlängning med 1 år

- möjligheterna att ändra på skattemyndighetens uppfattning om att vattenförbundens recipientkontrollverksamhet inte är att betraktas som momspliktig verksamhet kommer att undersökas.

Utfört 2009: Ingen åtgärd under 2009

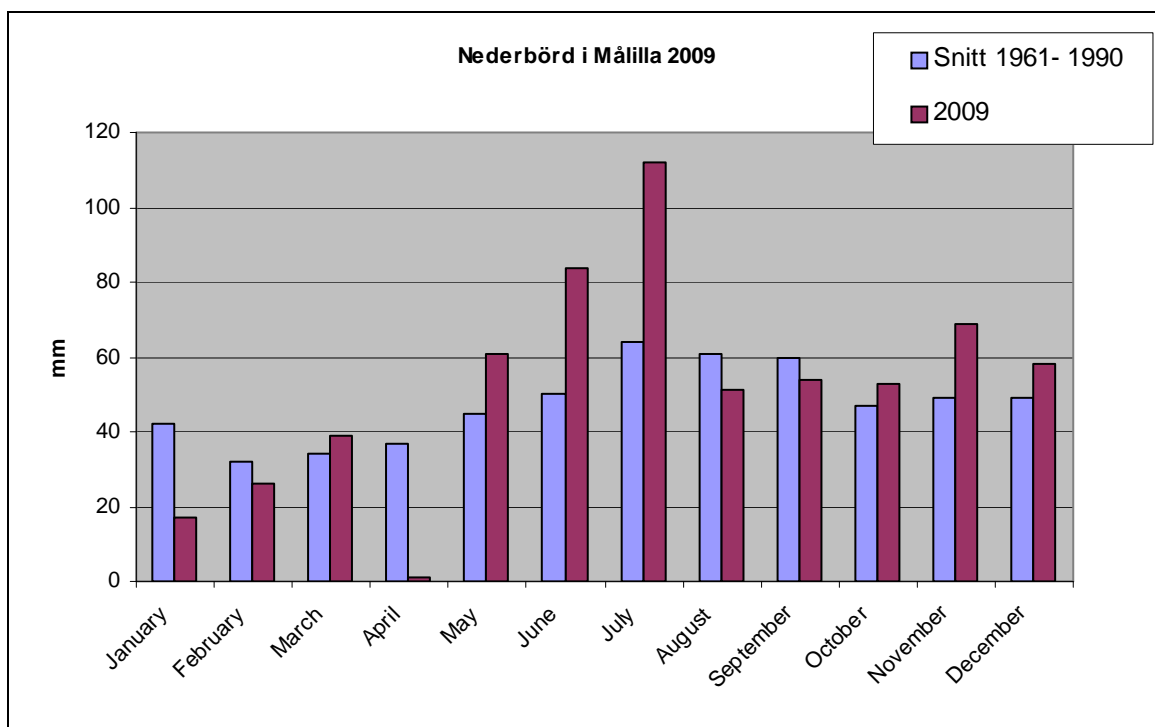
- riktade miljögiftsundersökningar (screening miljögifter) fortsätta till en kostnad av 60 000 SEK per år.

Utfört 2009: Har utförts 2009. Fortsätter under 2010. Specialundersökning

Vattenhushållning. Konto 81501

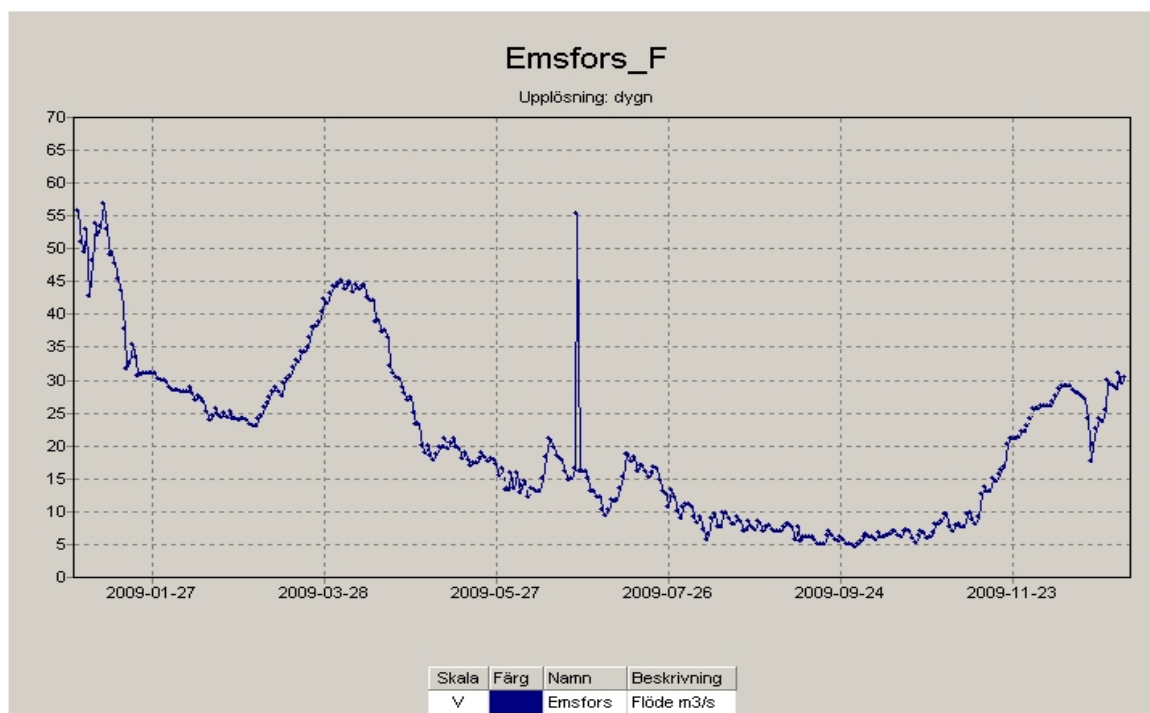
Under året har Emåförbundet fortsatt arbetet med flödes- och nivåmätning i Emåns avrinningsområde med 17 flödesmättnings- och 7 nivåmättningsstationer. Under året har antalet flödesmätningarna utökats med mätning av flödet i Silverå, Högsby och Lönneberga. Det finns ytterligare stationer etablerade som ännu inte är i drift på grund av att tillförlitliga avbördningskurvor ej kunnat göras.

Emåförbundet övertog den 1 mars 2007 det operativa ansvaret för Vetabs reglerrätt vid Mela. Vattenregleringssamordnarens arbete har fortsatt med att först och främst reglera Södra Cell Mönsterås (SCMS) reglerrätter i Emåns avrinningsområde och Mela på ett professionellt arbetssätt. Vattenregleringssamordnaren har även fortsatt arbetet med att utveckla kontaktnätet mellan kommunerna, länsstyrelserna, räddningstjänsten, kraftdammsägare, LRF samt berörda privatpersoner.

Figur 1. Nederbörd i Målilla 2009 jämfört med snittet för år 1961-1990.

Under vintern och vår 2009 var nederbörden relativt låg och grundvattnet sjunkit successivt. I maj, juni och augusti var nederbördsmängden över den normala men jämfördelad samtidigt som medel lufttemperatur var högre än den normala och avdunstning var relativt hög. Flöderna har minskat successivt under hela sommaren och hösten 2009. Under augusti och september var flödet vid Emsfors på ett kritiskt lågt nivå vilket ledde till bl.a. att Emåförbundet var tvungen att öppna i Maren för att öka flödet vid huvudfåran.

Figur 2. Flödet i Emsfors under år 2009.

Reparationsarbete av dammfästet vid Hjorteström ägde rum under augusti – september (se figure 3). För att underlätta arbetet sänktes Hjortesyöns fyllnadsgrad till 50%.

Figur 3. Reparation av dammfästet vid Hjorteström under augusti och september 2009.

Mer utförlig information om hur vattensituationen har varit under året går att läsa i *Årsrapport 2009*. Årsrapporten finns på hemsidan (www.eman.se) under rubriken Vattenhushållning/Rapporter.

Den förebyggande vattenhushållningsgruppen och den akuta vattenhushållningsgruppen har sammanslagit till en Älvgrupp och har haft två möten under året, den 10:e juni och den 7:e oktober. Med i gruppen är en representant från Emåförbundet, räddningstjänsten, båda länsstyrelserna, LRF, bevattningsföreningen samt från kommunerna i avrinningsområdet. Älvgrupp agera vid krisituation och jobbar för förebyggande vattenhushållning. Älvgrupp definieras av Myndighet för samhällsskydd och Beredskap (MSB) och i Emåns avrinningsområdet är det Emåförbundet som sammankallar Älvgruppen. Vid sommars möte diskuterades det aktuella flödesläget och nivåerna i sjöarna. På mötet diskuteras även nya rutiner som ska gälla vid krisituation. Vid den andra möte diskuterades dagens läge i avrinningsområdet och problemen med nedfallandeträd i Gårdavedaån. Älvgruppen träffas två gånger om året och även vid krisituationer.

En damminspektion utfördes den 16 april av SCMS dammar där dammarnas tillstånd och behov av renovering undersöktes. Med på inspektionen var en representant från Södra Cell Mönsterås och en från Emåförbundet.

Verksamhetsplanering 2009 – 2010

Under perioden 2009 – 2010 ska:

- Södra Cell Mönsterås dämmningsrätter regleras enligt gällande avtal.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- förhandlingar inledas om en förlängning av avtalet med Södra Cell Mönsterås.

Utfört 2009: Ett nytt avtal har tecknats för perioden 2009 - 2011

- Vetlanda Energi och Tekniks dämmningsrätter regleras enligt gällande avtal.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- förhandlingar inledas om en förlängning av avtalet med Vetlanda Energi och Teknik AB

Utfört 2009: Förhandlingarna avslutats i början av 2010

- . arbetet med att upprätta och á jourhålla ett register för gällande vattendomar, dämmningsrätter och kontaktpersoner fortsätta.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- nätverket mellan Emåförbundet och alla privata dammägare fortsätter att byggas upp.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- nätverket mellan Emåförbundet och alla räddningstjänster och länsstyrelser inom området fortsätter att byggas upp.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- Emåförbundet vara en resurs till räddningstjänster och länsstyrelser.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- Emåförbundet vara en resurs till räddningstjänster och länsstyrelser.

Utfört 2009: Emåförbundet är numera utsedd av MSB att vara en älvgrupp, vilket betyder ett brett samarbete med myndigheter och intressenter i avrinningsområdet.

- kunskapen om avrinningsområdets vattendynamik kommer att fortsätta att byggas upp.

Utfört 2009: Pågående verksamhet.

- ett modellberäkningssystem för beräkning av konsekvenserna av olika flödessituationer byggas upp.

Utfört 2009: Modellberäkningar av olika flödes scenarier har påbörjats.

- informationen om flödessituationen vid höga och låga flöden beskrivas på hemsidan och uppdateras kontinuerligt.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- förebyggande vattenhushållningsgruppens arbete fortsätta.

Utfört 2009: Den förebyggande, och den akuta gruppen har ombildats till en älvgrupp

- akuta vattenhushållningsgruppens arbete fortsätta.

Utfört 2009: Den förebyggande, och den akuta gruppen har ombildats till en älvgrupp

Näringsliv

Fiskegruppen. Konto 81702

Emåförbundets roll som vattenråd innebär att utgöra en plattform för informations spridning och en vara sammanhållande länk mellan olika aktörer i Emån. Under 2009 har flertalet fiskevårdsarbeten utförts i Emåns avrinningsområde.

Årets uppgång av fisk i Emån var betydligt mindre än föregående år, detta beror framförallt på ett mycket lågt flöde under hösten och störningar vid Karlshammars kraftverk.

Emån i höstskrud 2009. Nedströms Fliseryd. Foto: P. Johansson.

Fiskvandringstudier (Elforsk, Karlstads Universitet och Högskolan Kalmar) har fortsatt under året. Smoltavledningen vid kraftverket Finsjö övre visade sig inte påverka effekten utan tvärt om höjde den. Förhoppningsvis blir denna åtgärd praxis vid alla kraftverk i framtiden.

Emåförbundet har tillsammans med Karlstads Universitet ansökt om ett stort projekt inom den s.k. Havsmiljömiljarden. Emåförbundet står som huvudman och ansökan omfattar en rad olika åtgärder, bland annat ingår en motfinansiering av nytt omlöp Karlshammar, besked väntas i mars 2010.

Emåförbundet har även träffat Emsfors Sportfiskeklubb och samrått kring möjligheter till utläggning av lekbottnar i Emån.

Fiskegruppen har haft ett möte under året och även haft ett mycket uppskattat och intressant studiebesök, pågående smoltstudier vid Finsjö övre.

Verksamhetsplanering 2009 – 2010

För 2009-2010 gäller för fiskvandring:

- att skapa smoltavledningsåtgärder vid kraftverken

Utfört 2009: Genomförs 2009 i Finsjö övre (ELFORSK), utvärdering 2009 och 2010. Målsättningen är att få till

- fortsatta vandringsstudier av främst smolt men även andra fiskarter

Utfört 2009: Pågår, Karlstad Universitet och Kalmar Högskola (ELFORSK)

- att verka för byggnation av ny fiskväg vid Karlshammar, ett omlöp

Utfört 2009: Avvaktar omprövning vattendom, förhandlingar våren 2010.

- att verka för att vattenflödet i omlöpen Finsjö fastställs i vattendom

Utfört 2009: Avvakta slutresultat vandringsstudierna, därefter ska frågan behandlas med EON. Kontakter ska också tas med Kammarkolegiet.

- att öka produktionen av lax- och havsöring genom biotopvårdsåtgärder

Utfört 2009: Emåförbundet ska på uppdrag av Länsstyrelsen Kalmar län projektera fiskevårdsåtgärder i Emåns nedre delar våren 2010. Praktiska åtgärder (lekbottnar) ingår även i ansökan havsmiljömedel.

- att påbörja diskussionerna om en ny fiskväg i Kvillen, Fliseryd

Utfört 2009: En förstudie ingår i ansökan havsmiljömedel.

- att fortsätta arbetet med biotopvård och vidare fiskvägsutbyggnad högre upp i systemet

Utfört 2009: Pågår, under 2009 färdigställdes 3 st fiskvägar och ca 2 km biotopvård.

- att återskapa lekplatser för rödingen i Mycklaflon samt uppföljande lekprovfisken

Utfört 2009: Lekprovfiske genomfört, fler lekplatser har ej skapats. Större provfiske planeras hösten 2010.

För 2009-2010 gäller för utveckling av sportfisket:

- att fortsätta utveckla Emåförbundets hemsida med information om fiskemöjligheter i Emåområdet och om det fiskevårdsarbete som pågår.

Utfört 2009: Påbörjat men har inte slutförts (se landsbygdsutveckling)

- att vara delaktig i det pågående sportfiskeprojektet inom Sävsjö, Nässjö, Vetlanda och Högsby kommuner.

Utfört 2009: Emåförbundet sitter med i referensgruppen till projektet. Målsättningen är att i nästa steg kunna utvidga projektet till fler kommuner.

- att skapa en bra dialog med berörda fiske- och fiskevårdsorganisationer samt intressegrupper inom Emån. Emåförbundet ska utgöra ett stöd och hjälp till dessa.

Utfört 2009: Pågår

Landsbygdsutveckling Konto 81705

Ansökan om medel till en fortsättning av arbetet med Ekoturum Emåbygd och Fiskenätet Emåförbundet beviljades inte. Därmed har inte någon verksamhet skett inom dessa områden under 2008 eftersom resurser saknats. Beslut har tagits på att avvakta med en ny ansökan.

Jord- skog. Konto 81704

Emåförbundets jord- och skogsgrupp har under 2009 haft ett möte samt tillsammans deltagit i Emånätets verksamheter (se Vattenråd ovan). Ambitionen är att fortsätta med att bygga upp nätverket genom fler medlemmar, mer informationsutbyte och minst ett möte per år. Emåförbundet har även ansökt i Skogsstyrelsens LBU-program för kompetensutveckling (se under rubriken vattenråd ovan) och jord- och skogsgruppen ska fungera som styrgrupp för projektet om medlen beviljas.

Verksamhetsplanering 2008 – 2009

Under perioden 2008 – 2009 ska:

- Att jord- och skogsgruppen har minst 2 möten (vår och höst) där kallelse till första mötet sker först efter att besked om Emåförbundets medelansökan tillhandahållits

Utfört 2009: ett möte har genomförts, samt gemensamma träffar med Emånätet

- Att vid första mötet enas om en projektplan och budget för redovisning till resp. beredningssekreteriat. Att enas om arbetsfördelning, arbetsuppgifter och målsättning för projektet.

Utfört 2009: Genomfört

- Att vid andra mötet formellt starta projektet (under förutsättning att medel tillhandahållits) och planera för verksamheten 2008.

Utfört 2009: Genomfört

Emånätets studieresa inom Emåns övre delar genomfördes i september 2009 tillsammans med jord- och skogsgruppen. Vi tittade bl.a. på biotopvård, fiskväg och våtmark samt gjorde ett besök på Emåns Ekomuseum i Bodafors.

Uppdrag och projektverksamhet.

Svartsjöprojektet. Konto 81801

Arbetens med att sanera Svartsjöarna från kvicksilverkontaminerat sediment avslutades i december 2006. Under 2008 har en begränsad kontroll av deponiområdet genomförts. En omfattande efterkontroll av resultatet av saneringen genomförs under 2009- 2010.

Under perioden 2009 – 2010 ska:

- Emåförbundet kvalitetsgranska inkomna analysresultat

Utfört 2009: Pågående verksamhet

- Emåförbundet samla alla fakturor för analyser och skicka dem vidare till Hultsfreds Kommun.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

Samordnad sjökalkning. Konto 81803

Emåförbundet administrerar kalkningsverksamheten i Vetlanda och Eksjö kommuner på uppdrag av huvudmännen. Kalkningsverksamheten har inför 2009 utvärderats och en justering av kalkdoser har skett. Kalkningsinsatserna med helikopter blev även detta år kraftigt försenade beroende på väderförhållandena under hösten, spridningen startade först i december. Båtkalkningen genomfördes i september.

Verksamhetsplanering 2009 – 2010

Under perioden 2009 – 2010 ska:

- uppföljning av effektoppföljningsresultaten och revidering av kalkplanerna.

Utfört 2009: Pågående tillsammans med länsstyrelsen

- upphandling av kalkspridning.

Utfört 2009: Genomfört

- utföra provfisken och vattenprovtagningar enligt plan, kalkeffektoppföljning

Utfört 2009: Genomfört

- en inventering och uppdatering av kalkade våtmarker ske i Eksjö kommun

Utfört 2009: Påbörjad, fortsätter 2010.

- uppsättning av peglar för flödesmätning inom kalkade områden.

Utfört 2009: Bidrag sökts och utförs 2010

- att lägga ut information om kalkningen i Emån på förbundets hemsida

Utfört 2009: Genomfört men ska uppdateras under 2010

SIDA-kursen Integrated Water Resource Management. Konto 81805

Emåförbundet har tillsammans med Ramboll Natura arrangerat tre kursomgångar om vardera fem dagar med inriktning mot avrinningsområdesvis vattenplanering och sakägarmedverkan. I den globala gruppen deltog 30 personer från 21 olika länder utanför Europa, i den västafrikanska gruppen 30 personer från 10 olika fransktalande länder samt 30 personer från 8 länder runt Zambezifloden. Den kurserna hölls i Velanda. Under kursveckan i Emåområdet har deltagarna haft växelvis föreläsningar, sakägarseminarier och studiebesök i Emåområdet. Under 2010 kommer det att genomföras fyra utbildningar från samma delar av världen som 2009 plus en grupp från Indonesien.

Figur 5. Deltagare från augustiutbildningen

Verksamhetsplanering 2008 – 2009

Under perioden 2008 – 2009 ska:

- Emåförbundet planera och genomföra seminarier i augusti – oktober 2008 och 2009.

Utfört 2009: Pågående verksamhet

Övrig konsultverksamhet. Konto 81806

Fisk och fiskevård.

Emåförbundet är huvudman för flera återställningsprojekt inom Emåns övre delar i Jönköpings län och har under året bl.a. genomfört biotopvårdsarbeten i Fuseån (Solgenåns övre delar mellan Nömmen och Solgen), Solgenån vid Skede, Marebäck och Svartebäcken.

Emåförbundet har även varit delaktiga i återställningsarbeten i Lillån på uppdrag av Hultsfreds kommun. Vidare har Emåförbundet arbetat med fiskevårdsåtgärder i Vetlandabäcken i samarbete med vetlanda kommun och Mogärde skolan.

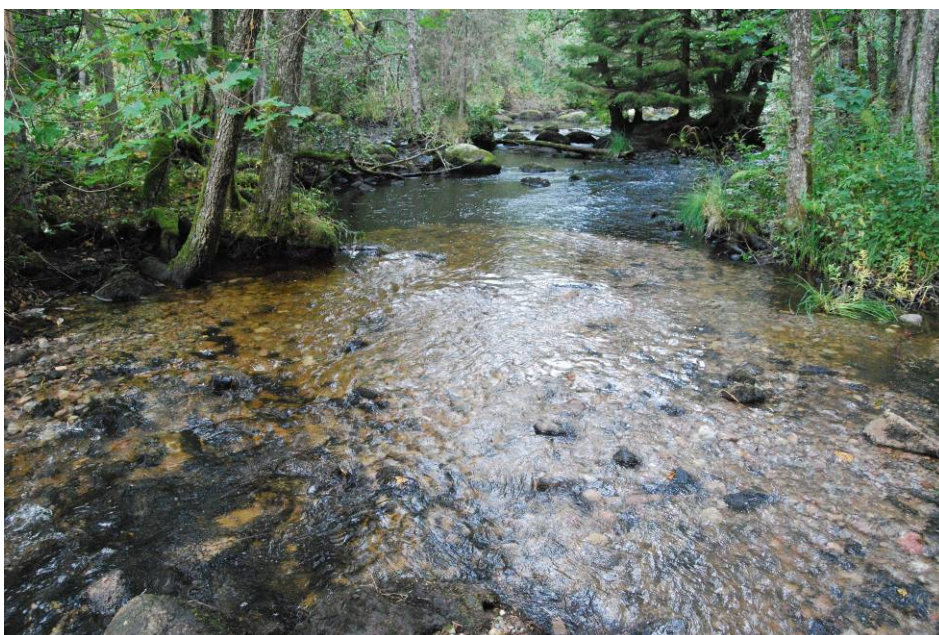
Flera större projekteringar av restaureringsåtgärder har skett av Emåförbundet på uppdrag av Länsstyrelsen i Jönköping. Silverån Skvaltet, Brusaån och Sällevadsån från Vensjön till Kolsjön.

Utläggning av lekgrus i ett litet biflöde till Nissan vid Spafors.

Biotopvård med grävmaskin i Nissan 2009

En av åtgärderna i solgenån vid Skede var att skapa nya lekbottnar för öring.

Emåförbundet har utfört en rad olika vatten- och fiskevårdsuppdrag under 2009 (se tabell).

Uppdragsgivare och genomförda uppdrag under 2009.

Uppdragsgivare	Uppdrag
Boxholms kommun	Föredrag vattenråd
Boxholms skogar	Projektering Svartån
Eksjö Garnison sfk	Provtagning
Eksjö kommun	Provfiske röding Mycklaflon
Eksjö kommun	Brusaån projektering
Fiskeriverket	Elfiske Silverån
Försvarmakten	Provtagning
Gilbert Gustavsson AB	Elfiske sammanställning
Hultsfreds kommun	Sällevadsån biotopvård
Jönköpings kommun	Spafors
Jönköpings kommun	Utredning Stensjön
LRF	Vattendragsvandring Komstad
LRF	Vattendialog
LRF	Vattendragsvandring Åhult
Länsstyrelsen i Hallands län	Föredrag vattenråd
Länsstyrelsen i Jönköpings län	Sällevadsån
Länsstyrelsen i Östergötland	Lillån Huru damm
Länsstyrelsen Jönköpings län	Åhult projektering
Länsstyrelsen Jönköpings län	Fuseån biotopvård
Länsstyrelsen Jönköpings län	Silverån projektering
Länsstyrelsen Jönköpings län	Emån Strömmahult projektering
Länsstyrelsen Jönköpings län	Emån Hällinge projektering
Länsstyrelsen Jönköpings län	Biotopvård Solgenån
Mieåns FVOF	Projektering Mieån
Nässjö kommun	Vattenprovtagning
Olofströms kommun	Mörrumsån projektering
Recipientkontrollen	Elfiske
Vetlanda Kommun	Vetlandabäcken

Samarbete Okavango River – Emån. Konto 81807

En del av projektplanen mellan NNF (Namibia Nature Foundation) och Emåförbundet är att utveckla samarbetet mellan kommuner i Emåns avrinningsområde och Regional eller Town Councils i Okavango Rivers avrinningsområde.

Ett avtal har tecknats mellan Vetlanda kommun och Kavango regional Council för utveckling av regionerna med hjälp av olika projekt.

ICLD beviljade i mars 2009 medel för en ledningsgrupp och ett projekt för kapacitetsutveckling av räddningstjänster i Kavango regionen.

Emåförbundet är projektledare för samarbetet.

Inledande diskussioner har hållits för att samarbete mellan Maun i Botswana och Hultsfreds Kommun och ett möte ska hållas med North West Regional Council i Maun i februari 2010.

Arbetet med att starta Okavango River Basin Management Committees i Botswana och Angola fortsätter. I Namibia har kommittén redan bildats.

Figur 7, Solnedgång över en översvämmad Okavango River

Verksamhetsplanering 2008 – 2009

Under perioden 2008 – 2009 ska:

- En projektansökan färdigställas tillsammans med NNF

Utfört 2009: En preliminär ansökan finns upprättad.

- Projektansökan skall sändas till SIDA och andra liknande internationella organisationer.

Utfört 2009: Sida har omorganiserat och nya riktlinjer från regeringen när det gäller bistånd till verksamheter i Södra Afrika är försenade, varför någon ansökan inte har varit aktuellt att skicka in.

- Arbetet med att starta upp verksamheten i Okavango River Basin Management Committee (OkBMC) i Namibia skall fortsätta.

Utfört 2009: Organisationen är bildad och är aktiv. Namnet är nu Okavango River Basin Management Committee (OkBMC). Samarbetet med Emåförbundet pågår.

- Arbetet med att starta upp verksamheten i Okavango River Basin Management Committee (OkBMC) i Botswana skall fortsätta.

Utfört 2009: Kontakter har tagits med Okacom (Okavango River Basin Water Commission). Sidas omorganisering är orsaken till fördröjningen. Emåförbundet ska ha ett möte med Okacom i februari 2010

- Sonderingar med Angola om att starta upp en liknande verksamhet där.

Utfört 2009: Kontakter har tagits med OKACOM (Okavango River Basin Water Commission). Sidas omorganisering är orsaken till fördröjningen. Emåförbundet ska ha ett möte med Okacom i februari 2010

- Ett Integrated Water Resource Management training programme skall startas med 10 deltagare från varje land. Utbildningen skall pågå under 3 år.

Utfört 2009: Sida lämnade grönt ljus för projektet i början av 2009, men stoppade det sedan för att vänta på regeringens beslut om inriktningen i Södra Afrika. Emåförbundet ska ha ett möte med Okacom i februari 2010 för att bestämma hur vi ska gå vidare.

- Starta uppbyggnaden av ett kontrollprogram för vattenkvalitet och vattenkvantitet

Utfört 2009: Har ej startats.

Kommuntwinningprojekt finansierade av ICLD. Konto 81808

ICLD (Internationellt centrum för lokal demokrati) beviljade i mars 2009 medel för en inledningsfas för ett samarbete mellan Kavango Regional Council och Vetlanda Kommun. Emåförbundet är projektledare var samarbetet. En ledningsgrupp är bildad med representanter från de båda parterna. Det första mötet i ledningsgruppen hölls i Vetlanda i april 2009 och det andra ska hållas i Rundu i februari 2010.

Ett projekt har samtidigt startats för kapacitetsutveckling av räddningstjänstpersonal i Kavango regionen. Sex personer har under två veckor fått utbildning på Höglandets Räddningstjänstförbund. Tre personer ska sedan resa till Rundu i mars 2010.

Figur 7, Gunilla Hjelm och Rolf Adolfsson från Vetlanda Kommun överlämnar kommunens standard till guvernör John Thighuru på Kavango Regional Council.

Verksamhetsplanering 2008 – 2009

Under perioden 2008 – 2009 ska:

- Ansökan om projektstöd lämnas in till ICLD

Utfört 2009: Projektansökan för samarbete med Kavango Regional Council har lämnats in

- Om projektansökan beviljas ett eller flera projekt påbörjas.

Utfört 2009: Två projekt har startats

- Starta samma samarbete mellan Maun i Botswana och ytterligare en kommun i Emåns avrinningsområde.

Utfört 2009: Sonderingar har gjorts för att undersöka Hultsfreds Kommuns intresse för ett samarbete. Ett möte ska hållas med North West Regional Council i Maun i februari 2010

Samarbete med Svenska Kyrkan. Konto 81810

Projektet hör ihop med kommutwinning projektet. Medel söktes och beviljades av Svenska Institutet för en sonderingsresa för planering av ICLD projektet med Kavango Regional Council och ett samarbete mellan Svenska kyrkan och en Luthersk kyrka i Rundu i Namibia. Resan genomfördes januari 2009.

Kontot användes nu för att fondera insamlade pengar från i första hand Vetlanda Pastorat. Pengarna ska användas till att uppföra ett hem för föräldralösa barn i Rundu i Namibia.

Waterproof. Konto 81811

EU-projektet ENMaR som Emåförbundet medverkade i avslutades den 31 december 2007. Samarbetet med länderna som deltog i projektet var mycket givande och bra vilket gjorde att vi beslutade att ansöka om ett nytt projekt inom INTERREG IVC med fokus på effekterna på kommunerna av den globala uppvärmningen. Förutom de 5 länder som tidigare deltog ville ingick nu även Litauen, Slovenien och Bulgarien. Projektansökan godkändes inte vid första prövningen och efter det har ansökan modifierats lite och har skickats in på nytt. Projektansökan godkändes inte i andra omgången heller, varför detta projekt är avslutat.

Emåns bevattningssamfällighetsförening. Konto 81812

Emåförbundet har från och med 2009 ansvaret för administrationen av Emåns bevattningssamfällighetsförening. Arbetet består av att samla in vattenförbrukningsstatistik under sommarmånaderna från medlemmarna och att ansvara för föreningens ekonomi.

Svenska Institutet. Konto 81813

Medel har beviljats från Svenska Institutet för en sonderingsresa till Maun i Botswana för att undersöka möjligheterna till ett samarbete mellan Hultsfreds Kommun och North West Regional Council i Maun. Resan genomförs i januari 2010.

Vetlanda 2010-04-23

Anders Gustafsson
Ordförande

Bo Troedsson
Förbundsdirektör